ELTE-IK Matematikai alapok 2020. őszi félév
8. Kijelentések, kvantorok, logikai állítások II.
az "Órai feladatok" szakasz 1a., 1b., 1c., 3a., 3b., 3c., 3d. feladatainak megoldása
9. Kijelentések, kvantorok, logikai állítások III.
az "Órai feladatok" szakasz 2a., 2c., 2e., 2i., 2j. feladatainak megoldása
(írta: Szeidl Betti)

8.2.1. Órai feladatok / 1a.

$a + b = 0 \Longleftrightarrow a^2 + b^2 = -2ab$

Tudjuk: $(a + b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$
Ezt felhasználva a következő ekvivalens állításokat kapjuk:

$$a + b = 0 \Longleftrightarrow (a + b)^2 = 0 \Longleftrightarrow a^2 + b^2 + 2ab = 0 \Longleftrightarrow a^2 + b^2 = -2ab$$

Tehát az eredeti állítás igaz.

8.2.1. Órai feladatok / 1b.

$a + b = 1 \Longleftrightarrow a^2 + b^2 = 1 - 2ab$

Nézzük először a $\Longrightarrow$ irányt:

$$a + b = 1 \Longrightarrow (a + b)^2 = 1 \Longrightarrow a^2 + b^2 = 1 - 2ab$$

Tehát az állítás ebben az irányban igaz.
Nézzük a másik ($\Longleftarrow$) irányt:

$$a^2 + b^2 = 1 - 2ab \Longrightarrow (a + b)^2 = 1 \Longrightarrow$$

$$\Longrightarrow a + b = \pm 1$$

Tehát ebben az irányban nem igaz az állítás.
Mivel az eredeti állítás nem teljesül mindkét irányban, ezért az hamis.

8.2.1. Órai feladatok / 1c.

$x = -1 \Longleftrightarrow x^2 + x = 0$

A balról jobbra irány behelyettesítéssel ellenőrizhető: $(-1)^2 + (-1) = 0$.
Fordított irányban:

$$x^2 + x = 0 \Longrightarrow x(x + 1) = 0 \Longrightarrow x = 0 \text{ vagy } x = -1$$

Így ebben az irányban nem teljesül az állítás, tehát az eredeti állításunk is hamis.

8.2.1. Órai feladatok / 3a.

$f(x) = |1 - |x||$, $D_f = [-3, 2)$ az értelmezési tartomány.

Mivel egy szám abszolút értéke sosem negatív, ezért $|1 - |x|| \geq 0$ teljesül minden $x \in D_f$ esetén. Tehát az állítás igaz.

8.2.1. Órai feladatok / 3b.

$$D_f = [-3, 2) \Longrightarrow -3 \leq x < 2 \Longrightarrow 0 \leq |x| \leq 3 \Longrightarrow$$
$$-3 \leq -|x| \leq 0 \Longrightarrow -2 \leq 1 - |x| \leq 1 \Longrightarrow 0 \leq |1 - |x|| \leq 2$$

Tehát igaz az állítás: $\forall x \in D_f : f(x) \leq 2$

8.2.1. Órai feladatok / 3c.

Állítás: $\exists! a \in D_f : \forall x \in D_f : f(a) \leq f(x)$ (azaz f-nek létezik pontosan egy minimumhelye)

Az előző példában láthattuk, hogy az f függvény minimum értéke 0. Megnézzük, hol veszi fel ezt az értéket:

$$|1 - |x|| = 0 \Longleftrightarrow 1 - |x| = 0 \Longleftrightarrow |x| = 1 \Longleftrightarrow x = \pm 1$$

Mivel 2 helyen is felveszi a függvény a legkisebb értékét, az eredeti állítás hamis.

8.2.1. Órai feladatok / 3d.

$\exists a \in D_f : \forall x \in D_f : f(a) \leq f(x)$ (azaz f-nek létezik minimumhelye)

Az előző feladatban láttuk, hogy f-nek létezik minimumhelye, tehát az állítás igaz.

9.2.1. Órai feladatok / 2a.

$x^2 = 25 \Longrightarrow x = \pm 5$, tehát ez az irány hamis. $x = \pm 5 \Longrightarrow x^2 = 25$, tehát ez az irány igaz. Mivel csak az egyik irányban volt igaz az állítás, nem írhatunk $\Longleftrightarrow$ jelet sem a * helyére, tehát csak a $\Longleftarrow$ jelet használhatjuk.

$\boxed{\text{9.2.1. Órai feladatok / 2c.}}$

Induljunk ki a bal oldalból:

Mivel a^2 és b^2 nemnegatív számok, ezért az összegük csak akkor lehet 0, ha a és b is 0, ebből pedig következik, hogy $ab = 0$.

Ha $ab = 0$, akkor a és b közül elég az egyiknek nullának lenni, hogy a szozatuk 0 legyen, pl. $a = 0$, $b = 1$. Ekkor a négyzetösszegük nem lesz 0.

Ezek alapján a * helyére a $\Longrightarrow$ jel írható.

$\boxed{\text{9.2.1. Órai feladatok / 2e.}}$

A jobbról balra irányt behelyettesítéssel ellenőrizhetjük: $1^3 - 1^2 - 1 + 1 = 0$, tehát ez igaz.

A másik irány vizsgálatához meg kell néznünk, hogy van-e a polinomnak másik gyöke. Könnyen ellenőrizhető, hogy $x = -1$ is gyöke a polinomnak, tehát az $x^3 - x^2 - x + 1 = 0$ egyenletből nem következik egyértelműen, hogy $x = 1$.

Így a * helyére csak a $\Longrightarrow$ írható.

$\boxed{\text{9.2.1. Órai feladatok / 2i.}}$

Az abszolút érték definíciójából kövezkezik, hogy a * helyére a $\Longleftrightarrow$ jel írható.

$\boxed{\text{9.2.1. Órai feladatok / 2j.}}$

A jobbról balra irányt behelyettesítéssel ellenőrizhetjük:

2 esetet különböztetünk meg, a k lehet páros, vagy páratlan.

Ha k páros ($l = \frac{k}{2}$):

$$\sin(2(\frac{\pi}{4} + l\pi)) = \sin(\frac{\pi}{2} + 2l\pi) = 1$$

$$\operatorname{tg}\,(\frac{\pi}{4} + l\pi) = 1$$

Ha k páratlan ($l = \frac{k-1}{2}$):

$$\sin(2(\frac{3\pi}{4} + l\pi)) = \sin(\frac{3\pi}{2} + 2l\pi) = -1$$

$$\operatorname{tg}\,(\frac{3\pi}{4} + l\pi) = -1$$

Ez az irány tehát igaz.

Nézzük a másik irányt:

$$\sin 2x = \text{tg } x$$
$$2\sin x\cos x = \frac{\sin x}{\cos x}\ ,\ \cos x \neq 0$$
$$2\sin x\cos^2 x = \sin x$$
$$\sin x(2\cos^2 x - 1) = 0$$

2 eset lehetséges:

$$\sin x = 0 \Longrightarrow x = 0 + k\pi$$
$$2\cos^2 x - 1 = 0 \Longrightarrow \cos^2 x = \frac{1}{2} \Longrightarrow \cos x = \pm\frac{1}{\sqrt{2}} \Longrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$$

Mivel az egyenletnek az $x = k\pi$ is megoldása, ezért ez az irány hamis.

A * tehát a $\Longleftarrow$ jel írható.
